

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De rebus Ecclesiæ alienan. vel non. Consilium CCXCVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

Baldus in l. Si mater & ibi gloss. C. Ne de statu defunctor. præsertim cum agitur iudicio possessorio de beneficiis, c. Consultationibus & ibi DD. de iure patron. in quo quæ altiore indaginem requirunt ad iudiciū petitorum reiiciuntur, & iudicandum est pro eo, pro quo sunt apparentiora iura, DD. in l. fin. de edicto d. Adr. tollen. prout in præfenti causa procul dubio sunt pro dicto Impetrante, ius & intensionem suam fundatā habente in clarissimo & usitatissimo Apostolico privilegio nominationū Universitatis Lovanienſis concessio, secundum quod jam sæpiſſimè iudicatum est in iudiciis tam secularibus, quam Ecclesiasticis.

De rebus Ecclesiæ alienan. vel non.

S V M M A R I V M.

Ad unionem qui vocandi.

1. Rescripto impetrato Impetrans uti non cogitur.
2. Consortium unus sine altero litē capta sequi potest.
3. Mors absentia comparatur.
4. Unio cum sit non est vocandus nisi qui propinquum interesse habet.
5. Unio non præiudicat ordinarii Iurisdictioni.

CONSILIUM CCXCVIII.

Nihil verendum est, ne vel nullitatis vel invaliditatis vitio inficiantur, quæ pro parte Illustrissimi ac Reverendissimi Archiepiscopi Cameracensis vel acta sunt, vel adhuc agentur virtute commissionis remissoria: ex urbe Romana coram Reverendis & Eximiiis Dominis Petro Boels & Egidius Blocquerie per dictam commissionem executionis huiusmodi remissorie negotio deputatis iudicibus, ac Commissariis, ob hoc solum, quod Generalis Ordinis Cisterciensis ad dictæ remissoria executionem citatus non fuerit; imò nec adversus ipsum decreta sit supradicta remissoria, sed solum adversus Abbatem & Conventum Monasterii B. Mariæ Valcellensis. Nam in primis hoc in consideratione habendum, quod quamvis ad instantiā tam Abbatis & Cōventus dicti Monasterii, quam Generalis ejusdem Ordinis, pro suo, ac totius Ordinis interesse, tam conjunctim quam divisim impetrata sit à S. D. N. Papa commissio seu delegatio huius causæ super nullitate, invaliditate, & annulatione unionis dicti Monasterii pro parte Archiepiscopi impetratæ: prosecutio tamen litis ex parte agentium per solum Abbatem & Conventum, non etiam per Generalem Ordinis facta reperitur. Usque adeo, ut virtute dictæ commissionis impetratæ primū citatoria literæ contra dictum D. Archiepiscopum ad comparandum ad causam, impetratæ & decretæ tantum sint ad petitionem Abbatis & Conventus, ut & ceteræ in lite incidentes ac concurrentes citationes. Quinimò ipsa etiam commissio remissoria, quæ adversus D. Archiepiscopum impetrata est, Generalis dicti Ordinis mentionem nullam continet, sed tantum petitionem & instantiam ipsius Abbatis & Conventus. Sic quod minimè inspiciendum sit, quid contineat causæ commissio, quoad personas Impetrantes, sed quæ sit conditio prosecutionis.

Neque enim cogitur quis uti impetratā commissione seu literis delegatoriis ab initio, si ab illarum prosecutione desistere velit, c. Plerumque, contingit de rescripto, neque etiam adversus plures impetrato rescripto, cogitur eodem uti adversus omnes, Gloss. in V. Quorum

in c. Cum in multis de rescript. lib. 6. Nec absurdum proinde, aut à jure alienū est, si unus ex pluribus Impetrantibus commissio seu Iudicem ex penitentia deferat, aut etiam in limine à prosecutione juris sui desistat; eū invitus nemo agere aut institutā actionem persequi teneatur, l. i. C. Ut nemo invitatus agere & c. Sic quod merito dictus Generalis Ordinis non debeat reputari pars huius iudicii, cuius nomen in primo citatorio expressum non reperitur, d. cap. Cum in multis in fine: idque potissimum ob id, ne fraudi & circumventioni locus relinquatur, ad captandam occasionem nullitatis, ex omissione unius aut alterius in singulis iudicii actibus; quod ius non patitur. Sed etsi nomen aut mentio Generalis dicti Ordinis omiſſa in citatorio repetita aut expressa fuisset, libello in hac causa exhibito, aut etiam lis perinde cum Generali, ut cum Abbate aut Conventu contestata fuisset, (quæ non visis integris actis certò constituere non possumus) nihilo magis hic periculum subesset nullitatis, ex omiſſa mentione dicti Generalis, aut ex prætermiſſa speciali persecutione, seu executione dictæ remissoriae adversus illum: * ideo quod satis sustineatur sic ceptum & per contestationem inclusam adversus plures iudicium, ulteriore prosecutione, ac continuatione unius aut alterius consortium ejusdem litis, l. 2. C. de consortib. eiusdem litis, quando plures consortes non diversis petitionibus aut libellis, sed uno libello, unaque petitione litem inchoaverunt, ac contestati sunt, Feliman. c. Cum M. Ferrariensis n. 9. & ibi. d. cum n. 9. de cons. Videntur quippe hoc casu singuli partim proprio partim procuratorio nomine ulteriori litis persecutioni insilire, arg. l. Planè D. Famil. erasc. & alter ab altero mandatum ulterius persequendi habere: quasi, ut inquit Paul. Castrensis, in d. l. 2. C. de consor. eiusdem litis, & Ioan. Franc. Ripa in d. c. Cum M. Ferrariensis n. 55. per litis contestationem singuli consortes litem contestantes censentur ex quo velle litem ad finem perducere, siquidem impetare debeant, qui lite contestata ad singulos reitantes iudicii actus perinde diligentes non sunt. Videat ut reliqui consortes pro aliis etiam ignorantibus, vel absentibus litem ad finem perducere sic possint, ut omnibus, qui litem contestati sunt, sequentia acta obſint, & sententia lata noceat. Quod maxime procedit, quando lis, quæ pluribus communis est, versatur circa rem individuum: ut est in proposito casu unionis dicti Monasterii, in quo etiam ante litem contestatam uni consortium soli permittitur totius litis prosecutio, quamvis non cum pari iuris effectu: quia licet sententia pro consorte lata alii consorti proſit; contra eum tamen lata alteri non nocet, nocet autem, si lite contestata id fiat, l. Titio in fine de cond. & demonſtr. l. Demenciaſſe §. ult. cum l. seq. Ad leg. Jul. de adul. Caſtr. in d. l. 2. De quo minus hic dubitandum est, ex eo, quod unus idemque & dicti Generalis & Abbatis ac Conventus fuerit ad hanc litem constitutus procurator.

Quod autem de absente consorte dicitur, de eodem quoque mortuo accipiendum est; quia mors absentia species, c. Si delegatus de offic. deleg. lib. 6. Ut nihil in hac causa mutet interveniens mors dicti Generalis, ad hoc saltē, ut rectē procedi possit sine metu nullitatis adversus alios consortes adhuc superſtites; ut illis statim noceant acta iudicii, & sequens sententia sive principaliter, sive secundario,

darid, seu minus principaliter causa superstitis cōtingat; quia ipsis proprium factum nocere debet: potissimum tunc. cum spontanea voluntate & non omnino coacti confortes aliqui in lite pergunt; quemadmodum hic contingit in impetratione remissoria, quam Abbas & Conventus, praetermissio Generali, & nulla illius facta mentione, adversus Archiepiscopum impetraverunt, & persequuti sunt. Ita quod si iniquum, siue æquum jus sic impetraverint, idem adversus se statuere & pati debeant ex parte Domini Archiepiscopi in executione similis remissoriae adversus ipsos tantum impetrata, l. 1. d. Quod quisque iuris &c. Proinde diutius differenda non est dictæ remissoriae executio, nec etiam propter vacantem dignitatem Generalis dicti Ordinis, aut omissionem specialem impetrationem remissoriae adversus eundem Generalem: quia ommissio ista causare non potest nullitatem actuum adversus Abbatem & Conventum, sed ad summum hoc tantum, ne acta noceant Generali Ordinis, l. 1. & ibi Bart. Bald. & alii c. de consort. eiusd. litis, eo casu, ubi non adjoined ejus presentia his fuisse inchoata, non tamen per eum cōtestata. Quo respectu causam solo dicto Generali repente, aut continuante, omnia quoque ex adverso integra futura essent. Archiepiscopo, etiam quoad impetrationem novæ remissoriae, productionem testium, & instrumentorum exhibitionem: praesertim eo respectu, quod idem Dominus Archiepiscopus Rei partes hac in re sustineat, eique ob id per mittendum sit, quod Actori permittitur, c. Non licet de reg. iur. lib. 6. * Quamvis Reverendissimo Domino Archiepiscopo hac in parte molestia illa repetendæ aut continuandæ alterius litis, aut continuandæ post decissam contra Abbatem & Conventum litem multum metuenda sit, d. c. Non licet; tum quod Abbatis verè & propriè non interfit hanc unionem vel resolveri, vel nullam declarari; cum ex unione ei tantum subtrahatur onerosa non lucrativa superioritas, consilens in visitatione & correctione, nominatione aut provisione dictæ Abbatis. Qui autem ratione interesse se unioni, praesertim illi, quam Papa facit, obicere, aut illam impedire vult, iustum, considerabile, ac propinquum interesse habere debet, non remotum, per longas rerum consequentias, DD. in c. 1. Ne jeds vacant. Clem. Ne in agro §. a. hac de statu monach. Rebus, in praxi benef. parte 1. tit. de union. gloss. 11. cum alioqui etiam proponatur, non resolveri proflus dictum Conventum, nec statum aut disciplinam regularem per hanc unionem supprimi, sed illam in suo statu manere, & interesse visitationis minime tolli, & sic casum interesse visitationis minime hic emergere. * Unio enim per Papam vel Legatum facta non praesudicat Ordinariis superiori in iuribus visitationis, subjectionis, & aliis similibus, c. Cum alicuius & ibi Gloss. de his que vi metue causa, Gloss. in Clem. jn. de reb. eccles. non alien. Sed etsi Generalis tamquam principalis interesset, nocere deberet illi adversus Abbatem & Conventum lata sententia; ideo quod ipse principaliter litem non egerit aut defendierit, sed suos subditos, Abbatem scilicet & Conventum, cum ipsi priori ius agendi & defendendi cōpeteret, de jure Abbatis & Cōventus agere per-

Consil. Wamef. Tom. I.

miserit; & sic iusta exceptione rei cōtra Abbatem & Conventum iudicata etiam ipse Generalis Ordinis repelli possit, l. Sape d. De re iudic.

De rebus Eccles. alienan. vel non

S V M M A R I V M.

Unionis revocatio.

1. Unio etsi per Papam facta etiam per Episcopum revocari potest ex causa.
2. Unionis faciendæ vel dissolvendæ causæ.

CONSILIVM CCXCIX.

QUOD QUÆRITUR, an unio duarum Ecclesiarum parochialium vicinariū, quæ ultra hominum memoriam stetit, per Episcopum seu Ordinarium loci revocari & dismembrari possit, primo conspectu dubitationem habet, propterea quod in Concilio Tridentino, sess. 7. c. 6. restrictior potestas Episcopis permilla videatur circa perpetuas uniones, quæ ultra quadraginta annos steterunt. * Sed verius est, ex iusta ac legitima causa non tantum per Papam, sed etiam per Episcopum revocari posse, non tantum eam, quam ipse Episcopus, sed etiam quam ipse Papa fecit, Petr. de veris. in tract. de revoc. union. cap. 4. quia Papa uniendo non censetur sustulisse potestatem Ordinarii, c. 2. de re iud. de mib. Frea. de Senis cons. 263. In supposito, in beneficiis minime exemptis, & sub ordinaria potestate consistentibus, c. Auctoritate de privil. lib. 6. * Et hæc quidem si dissolvendæ unionis iusta est causa: ut enim ex iustis causis unio fieri potest; ita quoque dissolvi, Ioan. Bapt. Tacca. in tract. de unionib. art. 9. de eius cons. 233. & ut unionis constituendæ iusta est causa calamitas belli, paupertas subditorum, defectus seu diminutio parochianorum, & in genere necessitatis ac utilitatis consideratio: ita quoque cessante paupertate, aucto populo, & postulante necessitate Ecclesie, revocari potest unio, Clem. Ne in agro §. ad hac de statu monach. c. Quæ de relig. de mib. c. ult. de paroch. c. Expositio, c. Vacante de prebend. Si itaque huiusmodi causæ concurrunt, difficulter poterit dictarum Ecclesiarum unitarum modernus Rector huic revocationi & dismembrationi resistere, etiam si ex vicinitate loci utrique Ecclesie cōmodè servare possit, & hæcenus laudabiliter deservierit. Neque enim unionis perpetuæ constituendæ vel retinendæ causa ac ratio consistit in consideratione personæ Rectoris; quia illa temporalis, caduca, & variabilis est, sed in consideratione Ecclesiarum ac subditorum, augmenti honoris divini, & evitandi scandali. Ita ut cum praesumptio juris sit per plures singula, quàm per unum plura beneficia aut officia regi cōmodius & utilius posse, parum effectura sit bene idonea concitio moderni Pastoris; praesertim quia interfit subditorum intra fines suæ parochiæ habere proprium Pastorem, ad quem postulante necessitate & potissimum in rebus subitaneis ac moram non ferentibus recurri possit; quod fieri non potest stante unione, cum quobus locis domicilium eodè tempore habere nequeat. Ita ut in proposito casu modernus Rector difficulter obtinebit, nisi doceat neq; necessitatem, neque utilitatem Ecclesie consistere in hac unionis revocatione; vel nisi demonstret, revocatâ unione fructus alterutrius Ecclesie non esse idoneos ad sustinendos singulos Rectores; quia huiusmodi causa

D d d 3

proba;